

Tarkastuslautakunta 8.6.2016

Kuntalaki 121 §: ”Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.”

Keravan kaupunki

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2015

SISÄLLYS

1.	KESKEISET HAVAINNOT JA ESITYS VALTUUSTOLLE.....	3
2.	KAUPUNGINHALLITUKSEN LAATIMAN TASEKIRJAN LAATU, LUETTAVUUS JA KEHITTÄMISTARPEET	4
3.	STRATEGISET TAVOITTEET	4
4.	TEHTÄVÄALUEIDEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	6
4.1	Kaupunginhallitus	6
4.2	Rakennuslautakunta	7
4.3	Sosiaali- ja terveystoimi.....	7
4.3.1	Sosiaali- ja terveystoimen hallinto- ja tukipalvelut	7
4.3.2	Terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut	8
4.3.3	Erikoissairaanhoido	9
4.3.4	Arjessa selviytymistä tukevat palvelut	9
4.3.5	Perheitä tukevat palvelut	10
4.4	Kasvatus- ja opetuslautakunta.....	11
4.4.1	Kasvatus- ja opetustoimen johto ja hallinto	11
4.4.2	Varhaiskasvatuspalvelut.....	12
4.4.3	Perusopetuspalvelut	12
4.4.4	Lukiokoulutus.....	13
4.5	Vapaa-aikalautakunta.....	14
4.5.1	Vapaa-aikatoimen johto ja hallinto	14
4.5.2	Museopalvelut	15
4.5.3	Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	15
4.5.4	Keravan Opisto.....	16
4.5.5	Liikuntapalvelut.....	16
4.5.6	Nuorisopalvelut	17
4.6	Keravan Kaupunkitekniikka -liikelaitos	17
4.7	Tietotekniikan palvelukeskus -liikelaitos.....	18
4.8	KUUMA-seutu -liikelaitos	18
5.	KAUPUNGIN TALOUS JA INVESTOINNIT	19
5.1	Taloudelliset tavoitteet.....	19
5.2	Investoinnit.....	19
6.	HENKILÖSTÖ.....	20
7.	KONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	21
8.	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA.....	22
8.4	Kokoonpano	22
8.5	Tehtävät, toiminnan tarkoitus ja tavoitteet	22
8.6	Lautakunnan toiminta	23
9.	ALLEKIRJOITUKSET.....	23

1. KESKEISET HAVAINNOT JA ESIITYS VALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunnan arviointityön keskeisimmät havainnot on esitetty oheisessa taulukossa.

Arviointikohde	Suositus-numero	Tarkastuslautakunnan havainnot
Hankintalain noudattaminen	1	Tarkastuslautakunta painottaa, että hankintojen toteuttamiseen hankintalain mukaisesti tulee kiinnittää erityistä huomiota.
Sosiaali- ja terveystoimen hallinto	2	Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että palvelujen lainmukaisuutta koskevan tavoitteen raportoinnissa ei ole mainittu saatua huomautusta.
Henkilöstöhallinto	3	Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että työhyvinvointiohjelma laaditaan.
Arjessa selviytymistä tukevat palvelut	4	Tarkastuslautakunta suosittelee, että vanhuspalvelujen tavoitteita verrataan valtakunnallisiin suosituksiin ja merkittävät Keravan tavoitteiden poikkeamat perustellaan.
Terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut	5	Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan päihde- ja mielenterveyspalvelujen tulee vastata tarvetta.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2015 valtuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen ja lautakuntien selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä valtuuston lokakuun kokouksessa ja toimittaa tämän jälkeen tarkastuslautakunnalle.

2. KAUPUNGINHALLITUKSEN LAATIMAN TASEKIRJAN LAATU, LUETTAVUUS JA KEHITTÄMISTARPEET

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan tasekirjan laatu ja luettavuus parantui viime vuoteen verrattuna.

Osa taulukoista on tilinpäätöksen tulostuksen laadusta johtuen edelleen hankalasti luettavia. Osa taulukoiden käsitteistä oli hankalasti ymmärrettäviä. Lisäksi tarkastuslautakunta toivoo, että taulukoiden keskeisiä havaintoja analysoitaisiin sanallisesti ja merkittävät poikkeamat ja muutokset selitettäisiin.

Henkilötyövuosien (htv) käyttö oli yleistynyt, mikä helpotti vertailua.

Asiakastyytyväisyyden osalta ei kerrottu otannan määrää tai vastausprosenttia.

Talouden poikkeamat olivat pääosin riittävästi selostettuja tai ne eivät ylittäneet taloushallinnon antaman ohjeistuksen perustelurajoja (5 % / 100.000 euroa).

3. STRATEGISET TAVOITTEET

Keravan strategiasta:

Keravalla panostetaan keskustan kehittämiseen moderniksi keskukseksi samalla, kun huolehditaan monipuolisen asumisen edellytyksistä keskustan ulkopuolella.

Elinkeinoelämän toimintaedellytykset turvataan aktiivisella kaupungin ja muiden sidosryhmien verkostomaisella toiminnalla. Kerava kehittää ja uudistaa palvelutuotantonsa asukkaiden palvelujen turvaamiseksi.

Kerava on aktiivisesti vuorovaikutuksessa niin asukkaidensa kuin sidosryhmiensä kanssa. Hyvinvointia lisätään ennakoimalla sekä tukemalla asukkaiden elämänhallintaa aktiivisella otteella.

Keravalla voi elää hyvää arkea.

Keravan viimeisin asunto-ohjelma koskee vuosia 2009-2012. Maapoliittinen ohjelma on vuodelta 2006. Vuonna 2011 siihen on tehty vähäisiä muutoksia. Myös elinkeinopoliittinen ohjelma kaipaa päivittämistä.

Tyhjien ja tyhjenevien liiketilojen tuleva käyttö odottaa ratkaisuja.

Asemakaavojen jälkeenjääneisyys johtui resurssipulasta. Lähes koko kuluneen vuoden ajan henkilöstössä oli vähintään yhden henkilön vajuus.

Yleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä, ja ehdotus saadaan vuonna 2016.

Keravan väestönkasvun tavoitteena on ollut noin 1 %. Vuonna 2015 tavoitteesta jäätiin, ja väkiluku jopa pieneni. Vuosina 2011-2015 väestö on Keravalla kasvanut keskimäärin 0,6 % eli yhteensä noin 1000 henkilöä.

Maahanmuuton osuus on viime vuosina kasvanut. Ikääntyvien joukossa yhä vanhempien osuus nousee. Lasten määrä kasvaa, mutta heidän suhteellinen osuutensa pienenee.

Rakennuslupien määrä on vähentynyt ja tuotanto seurannut sitä.

Vuonna 2015 tuotettiin 145 asuntoa. Luku jäi MAL-aiesopimuksen tuotantotavoitteesta, joka oli 390 as./v. Yhtään ARA-lainoitettua vuokra-asuntoa ei valmistunut. Kiinteistö Oy Nikkarinkruunun vuokra-asuntojonossa oli vuodenvaihteessa edelleen noin 400 hakijakuntaa.

Kaupunki luovutti tontin ARAn rahoittamalle 50 asumisoikeusasunnolle, jotka eivät ole varsinaisia vuokra-asuntoja, koska ne edellyttävät ASO-osuusmaksua. Pientalotontteja luovutettiin eri puolilta kaupunkia 21 kpl. Tonteista noin puolet vuokrattiin. Yhtenäisen pientalorakentamisen alueen on muodostanut Purolaakso.

Vuokra-asuntojen rakentamista elvytti eniten ASO-rajoitusten poistaminen. Asumisoikeusasuntojen kysyntä jatkui edelleen vilkkaana.

Keravalla aloitti vuonna 2015 toimintansa 123 varsinaista yritystä. Elinkeinopalvelutyksikkö suunnitteli yhteistyössä maankäyttöpalveluiden kanssa koko kaupungin yrityskantaa koskevan sähköisen karttapalvelun, johon keravalaiset yritykset voivat liittyä. Yritysten lisäksi yrityshakemistosta löytyvät kaupungissa myytävät omakoti- ja yritystontit.

Kaavoitusohjelmassa ei ollut vuodelle 2015 merkittäviä uusia yritysalueita.

Raakamaan hankintatavoitetta ei saavutettu, koska halukkaat myyjät käyttivät hyväkseen edellisenä vuotena voimassa olleen verovapauden. Tällöin kauppoja syntyi tavoitetta enemmän.

Maanmyyntitavoitteet ylitettiin yli miljoonalla eurolla. Myyntivoittoa syntyi yli 4,5 milj. euroa, kun tavoite oli 3,5 milj. euroa.

Kaupunki on suurin työnantaja Keravalla. Työttömyysaste oli vuonna 2015 keskimäärin 11,3 %. Työttömyysaste nousi vuoden aikana 1,5 prosenttiyksiköllä vuoden 2014 tasosta. Vuoden lopun työttömyysaste oli 1,6 prosenttiyksikköä edellisvuotista korkeampi.

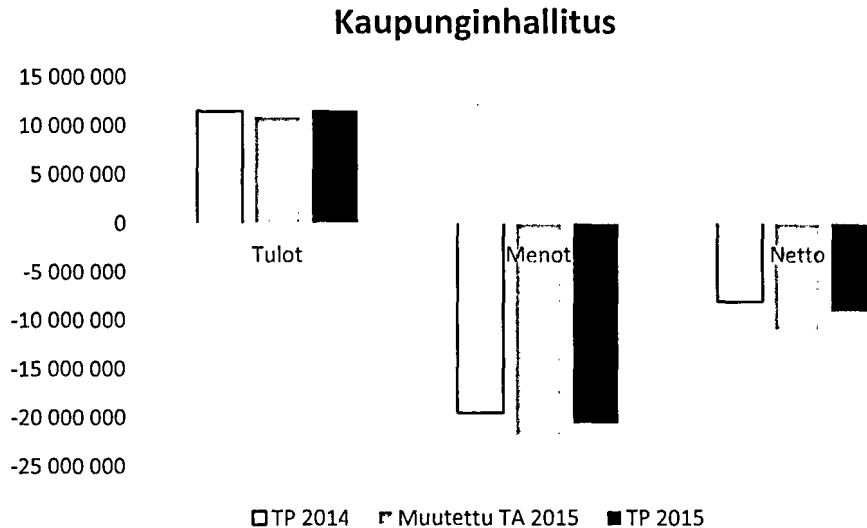
Kaupungin strategisena tavoitteen on olla kilpailukykyinen ja houkutteleva työnantaja. Merkittävä asia kevätkaudella 2015 oli henkilöstön huomioiminen vuoden 2014 taloudellisen tuloksen perusteella. Bonuksen maksaminen vuoden 2014 ponnisteluista oli kuntakentällä poikkeuksellinen teko, joka sai paljon huomiota myös mediassa.

4. TEHTÄVÄALUEIDEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Valtuusto asetti tavoitteet tehtäväalueittain toimintakatteille. Tällä pyrittiin joustavampaan taloudenhoitoon. Tarkastuslautakunta on tehnyt arviointityön pääosin talousarvion sitovuustasojen mukaisesti.

4.1 Kaupunginhallitus

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginhallituksen alaisten toimintojen (kaupungin johto ja maankäyttöpalvelut, hallintopalvelut ja rakennusvalvonta) toimintakate toteutui noin 1,9 milj. euroa talousarviota parempana.

Kaupungin johdon ja maankäyttöpalvelujen toimintakate toteutui noin 786 000 euroa talousarviota parempana. Edelliseen vuoteen verrattuna nettomenot olivat noin 40 % pienemmät.

Hallintopalvelujen sitova toimintakate alitti valtuuston päätöksen n. 1,2 milj. eurolla. Alitus johtui mm. riskirahan käyttämättömyydestä sekä kaupunkitekniikan liikelaitoksen talousarviota pienemmästä toiminta-avustuksesta. Edelliseen vuoteen verrattuna nettomenot kasvoivat 23 %.

Kiinteistöjen nettomyyntivoitot toteutuivat 4,5 milj. euron suuruisina, kun sitovana tavoitteena oli ensin 3,5 milj. ja muutetun talousarvion mukaan 4,3 milj. euroa.

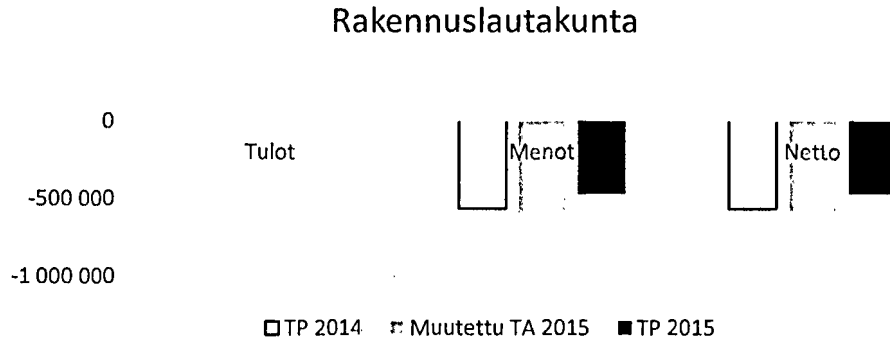
Rakennusvalvonnan nettomenot olivat noin 26 000 euroa talousarviota suuremmat.

Muut havainnot:

Sähköisen kokouskäytännön kehittäminen ja läpivieminen jatkui yhteistyössä tietohallinnon ja ulkoisen palveluntuottajan kanssa. Sähköinen kokous on käytössä useimmissa toimielimissä lukuun ottamatta valtuustoa.

4.2 Rakennuslautakunta

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Rakennuslautakunnan menot laskivat reilut 16 %, ja nettomenot olivat noin 118 000 euroa talousarviota pienemmät.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Asetetut tavoitteet toteutuivat.

4.3 Sosiaali- ja terveystoimi

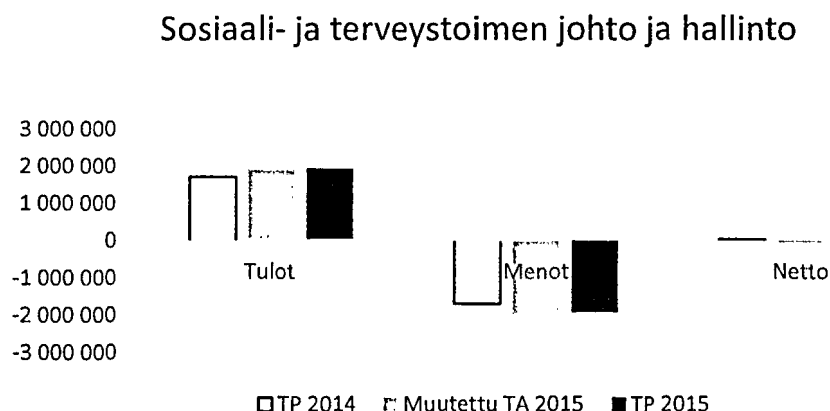
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Talousarviovuoden keskeisistä tavoitteista toteutuivat organisaation uudistaminen ja hyvinvointikertomuksen hyödyntäminen. Talouden tasapainoa ja tehostamista koskevat tavoitteet toteutuivat ainoastaan osittain, mikä johtui mm. heikon taloussuhdanteen aiheuttamaan palvelukysyntään.

Palveluiden saatavuus oli tasekirjan mukaan pääsääntöisesti lainmukaista, mutta esim. toimeentulotuen käsittelyssä oli ollut ruuhkaa. Tilanteeseen oli kiinnitetty huomiota rekrytoinnein ja töiden uudelleen järjestelyn avulla. Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi 23.11.2015 saapuneella päätöksellä Keravan kaupungin sosiaali- ja terveystalokunnalle huomautuksen toimeentulotuen käsittelylle laissa säädetyn määräajan rikkomisesta. **Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota, että palvelujen lainmukaisuutta koskevan tavoitteen raportoinnissa ei ole mainittu saatua huomautusta.**

4.3.1 Sosiaali- ja terveystoimen hallinto- ja tukipalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

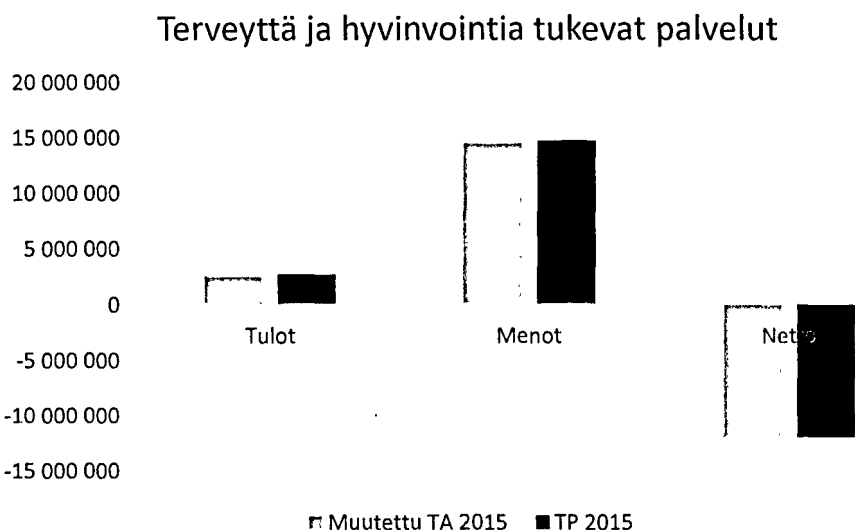
Sosiaali- ja terveystoimen hallinnon- ja tukipalvelujen tulot kasvoivat viime vuodesta 11 % ja menot reilut 14 %. Nettomenojen talousarvioalitus oli noin 58 000 euroa.

Muut havainnot:

Tasekirjan mukaan hankintojen ja kilpailutusten vaatima työmäärä oli vuoden aikana suuri. Tarkastuslautakunta kuuli tilikauden aikana sosiaali- ja terveystoimen ylintä johtoa hankintojen toteuttamisesta. Kaupungille määrättiin päihde- ja mielenterveyspalvelujen kilpailutuksesta 100 000 euron uhkasakko maksettavaksi. Myöhemmin sosiaali- ja terveystoimen lautakunta päätti ottaa palvelun tuottamisen omaksi toiminnakseen. Tarkastuslautakunta painottaa, että hankintojen toteuttamiseen hankintalain mukaisesti tulee kiinnittää erityistä huomiota.

4.3.2 Terveyttä ja hyvinvointia edistävät palvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Terveyttä ja hyvinvointia edistävien palvelujen nettomenot olivat 55 205 euroa muutettua talousarviota suuremmat.

Muut havainnot:

Terveyspalvelujen tarve toteutui ennakoidun mukaisesti ja hoitotakuuajat täytettiin. Vuoden aikana toteutettiin päivystyksen siirto Peijakseen.

Hoitajien vastaanoton käynnit ovat vähentyneet merkittävästi. Saadun tiedon mukaan tämä johtuu käyntien siirtymiseen akuuttihoitoon alle sekä siihen tietoiseen valintaan, että vastaanottoaikoja on pidennetty.

Siirtoviivepäivien määrä (12 kpl) on pysynyt vähäisenä.

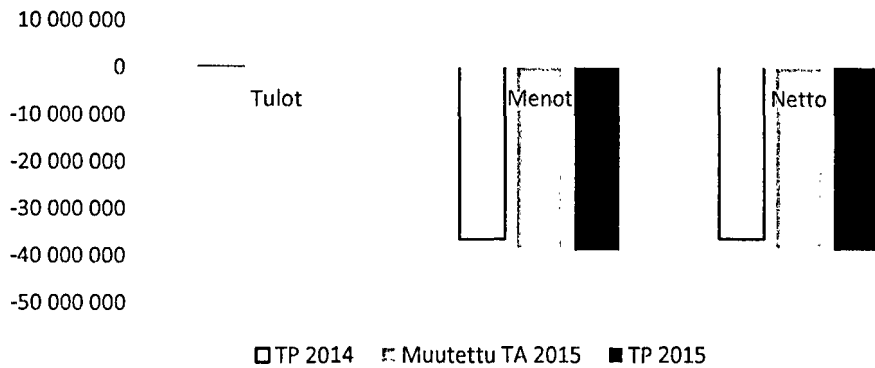
Päihde- ja mielenterveyspalvelujen tarve lisääntyi, mutta vastaanottoresurssien puutteen vuoksi kysyntään ei pystytty vastaamaan. Avohoitopainotteisuuden kasvattaminen ei siten myöskään toteutunut. Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan päihde- ja mielenterveyspalvelujen tulee vastata tarvetta.

Puheterapeutin toimi oli täyttämättä puoli vuotta, vaikka palveluntarve kasvoi.

4.3.3 Erikoissairaanhoito

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Erikoissairaanhoito

Erikoissairaanhoidon menot nousivat 6,7 % edelliseen vuoteen verrattuna ja nettomenot olivat noin 450 000 euroa muutettua talousarviota suuremmat. Talousarvioylitys johtui kalliiden hoitojen lisääntymisestä.

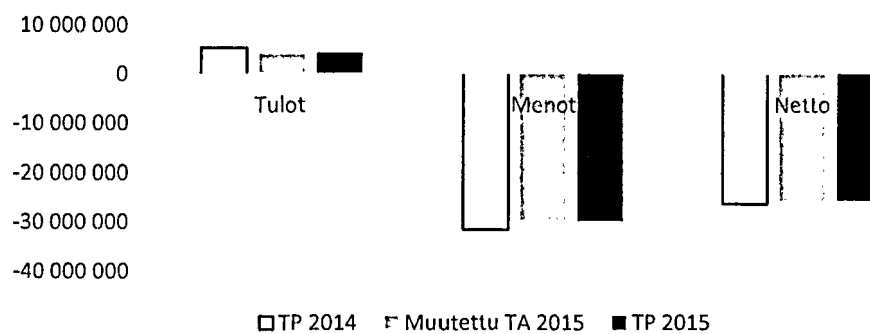
Muut havainnot:

Erikoissairaanhoidon tavoitteiden toteumaa on vaikea arvioida, koska raportointi tasekirjassa oli vähäistä. Tarkastuslautakunta toivoo yksityiskohtaisempaa raportointia, koska kyseessä on merkittävä menoerä.

4.3.4 Arjessa selviytymistä tukevat palvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sosiaalitoimen palvelut

Sitova toimintakate toteutui 103 000 euroa arvioitua parempana. Edelliseen vuoteen verrattuna tulot pienenevät 24 % ja menot 5,7 %. Nettomenojen muutos oli -2 %.

Muut havainnot:

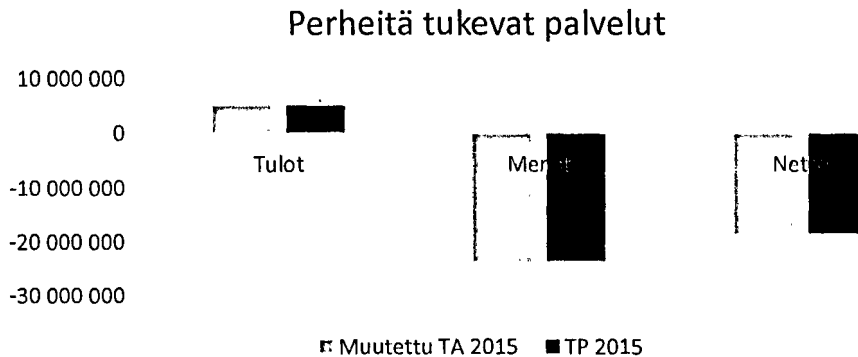
Sosiaali- ja terveysministeriön laatusuosituksessa hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi on asetettu valtakunnallisia tavoitteita. Laatusuosituksen

mukaan kuntien tavoitteita asetettaessa on tarkasteltava näitä tavoitteita suhteessa kunnan asukkaiden tarpeisiin.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että vanhuspalvelujen tavoitteita verrataan valtakunnallisiin suosituksiin ja merkittävät Keravan tavoitteiden poikkeamat perustellaan. Esimerkiksi omaishoidon tuen kattavuus (1,4 %) on merkittävästi valtakunnallisen suosituksen (6-7 %) tavoitetta alempana.

4.3.5 Perheitä tukevat palvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Sitova toimintakate toteutui 183 000 euroa arvioitua parempana.

Muut havainnot:

Keravan työttömyys ja pitkäaikaistyöttömyys kasvoi. Tämä näkyi mm. työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvussa ja toimeentulotuen tarpeessa. Yli vuoden työttömänä olleita oli 720, missä on kasvua peräti 41,5 %.

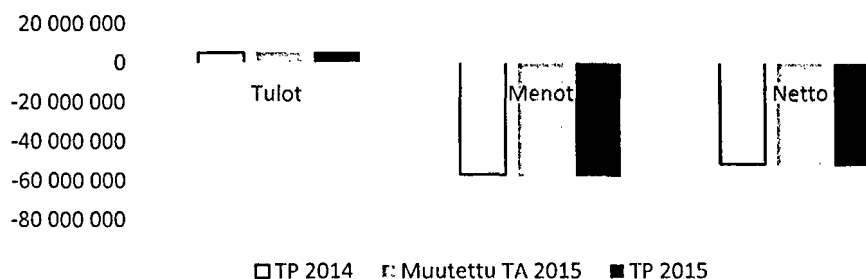
Kaupungin valtiolle maksama työmarkkinatuen kuntaosuus oli jo yli kaksi miljoonaa euroa. Kasvua edellisestä vuodesta oli yli miljoona euroa.

Työ- ja elinkeinokeskuksen palkkatukimäärärahat loppuivat kesäkuussa. Tästä johtuen palkkatuen kuntalisän määrärahaa ei pystytty käyttämään talousarvion mukaisesti. Toimintatapaa muutettiin myöhemmin, jolloin kuntalisää on voitu hyödyntää Työ- ja elinkeinokeskuksen palkkatukipäätöksistä riippumatta.

Lastensuojelun tarve kasvoi ja lastensuojeluilmoitusten määrä oli aiempaa suurempi. Laitospainotteisuutta ei tavoitteista huolimatta saatu purettua.

4.4 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Budjetti alittui noin 167 000 eurolla. Suurimmat poikkeamat olivat varhaiskasvatuksessa, jossa sitova toimintakate jäi noin 152 000 euroa suunniteltua heikommaksi ja lukiokoulutuspalveluissa, jossa toimintakate toteutui 201 000 arvioitua parempana.

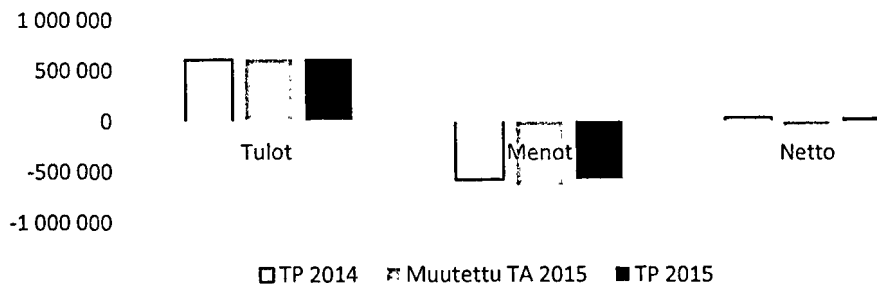
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Keskeiset tavoitteet toteutuivat.

4.4.1 Kasvatus- ja opetustoimen johto ja hallinto

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kasvatus- ja opetustoimen johto ja hallinto

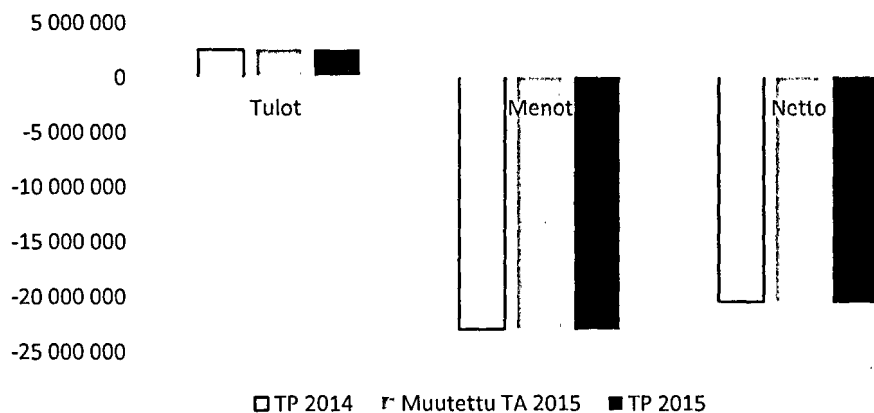

Menot ja tulot olivat edellisen vuoden tasolla, ja nettomenot toteutuivat yli 77 400 euroa talousarviota pienempinä.

4.4.2 Varhaiskasvatuspalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Varhaiskasvatuspalvelut

Sitova toimintakate jäi 152 000 euroa talousarviota heikommaksi. Tulot laskivat 4,5 % ja menot nousivat 0,2 % edelliseen vuoteen verrattuna.

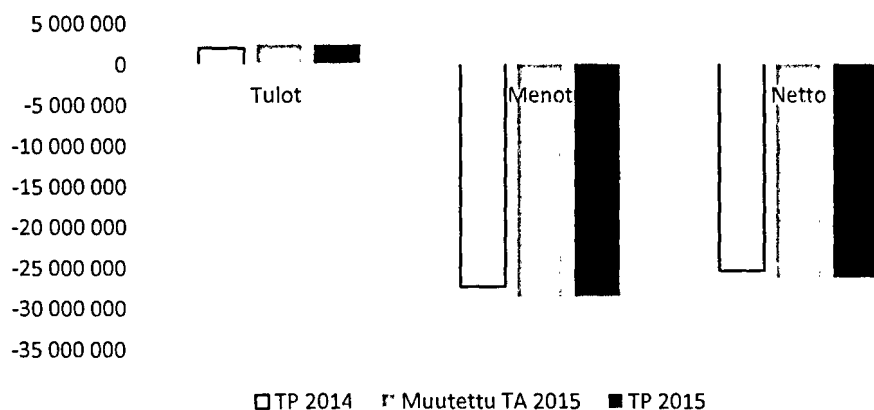
Muut havainnot:

Varhaiskasvatuksen lapsimäärät kasvoivat, mutta asiakasmaksutulot eivät kuitenkaan nousseet, syy ei selviä tasekirjasta. Päivähoidossa otettiin käyttöön läsnäoloa seuraava sähköinen järjestelmä.

4.4.3 Perusopetuspalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Perusopetuspalvelut

Perusopetuksen menot nousivat 4,5 % edellisvuoteen verrattuna, mutta sitova toimintakate toteutui noin 42 000 euroa talousarviota parempana.

Muut havainnot:

Tietotekniikan käyttöä opetuksessa lisättiin, mikä näkyi positiivisena vaikuttavuustavoitteiden toteutumisena.

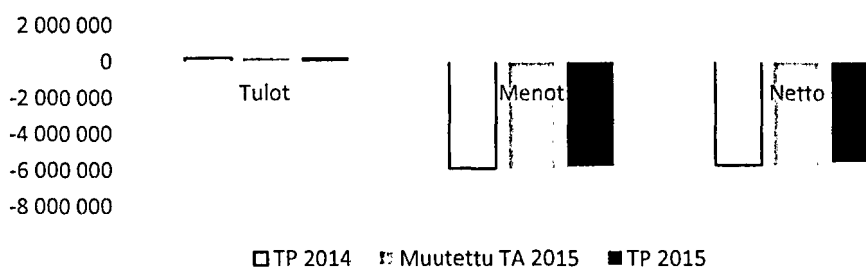
Oppilasmäärä kasvoi tasaisesti ja toteutui lähes oppilasennusteen mukaisesti. Palvelutarpeeseen voitiin vastata käytettävissä olevilla tiloilla.

Opetusryhmien pienentämistä koskeva valtuuston päätös koskien lukuvuotta 2015 - 2016 toimeenpantiin muodostamalla ensimmäiset ja seitsemännet luokat 22 oppilaan suuruisiksi. Toiminnallinen tavoite oli, että aloittavan 1. luokan luokkakoko olisi 22 oppilasta sekä aloittavan 7. luokan luokkakoko olisi 22 oppilasta. Luokkakokotavoite koski vain lukuvuotta 2015-2016.

4.4.4 Lukiokoulutus

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Lukiokoulutuspalvelut

Sitova toimintakate toteutui 201 000 euroa talousarviota parempana ja nettomenot olivat 2,3 % edellistä vuotta pienemmät.

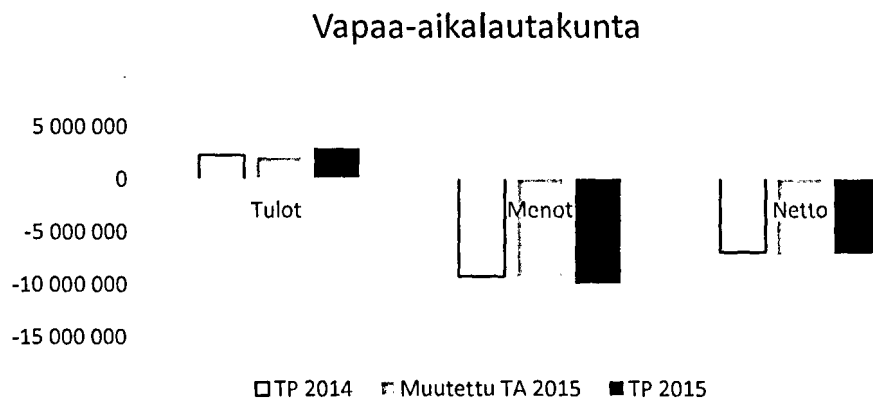
Muut havainnot:

Oppilaitosten painotusten laadinta käynnistettiin osana strategiatyötä. Markkinointia tehostettiin vuonna 2015, mikä ei kuitenkaan kasvattanut lukion hakijamäärää. Lukiokoulutukseen hakeutui 144 opiskelijaa, kun opiskelupaikkoja oli 170. Tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan oppilasmäärän kehitykseen ja lukion houkuttelevuuteen on kiinnitetty huomiota, ja toimenpiteistä päätetään vuoden 2016 aikana.

Sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin valmistautuminen aloitettiin. Lukion 2015 aloittaneille hankittiin kannettavat leasing-koneet, ja sähköinen oppiminen laajentui.

Nuorten lukiokoulutuksessa asiakastytyväisyys aleni 8,6 %, samoin aikuisten perusopetuksessa. Selittävänä tekijänä on, että opetuspalveluja tarjottiin lukiossa aikaisempaa vähemmän mm. kurssien määrää pienentämällä ja ryhmien kokoa kasvattamalla.

4.5 Vapaa-aikalautakunta

Vapaa-aikalautakunnan talous toteutui 160 000 euroa talousarviota parempana.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat keskeisiltä osiltaan.

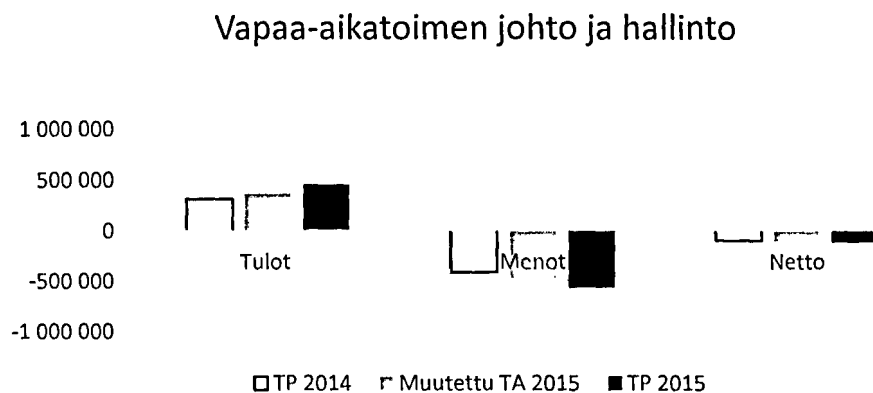
Sekä taloustavoitteiden että henkilöstötavoitteiden toteutumien osalta kaavioiden alla oli sama teksti joka toimen kohdalla. Ainoastaan opisto oli perustellut menojen ylitystä mm. kurssien hyvällä osallistujamäärällä ja kurssien lisäämisellä.

Yhteistyötä tehtiin eri toimialojen kesken.

Kuntalaisten tyytyväisyys vapaa-ajanpalveluissa oli hyvää.

4.5.1 Vapaa-aikatoimen johto ja hallinto

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

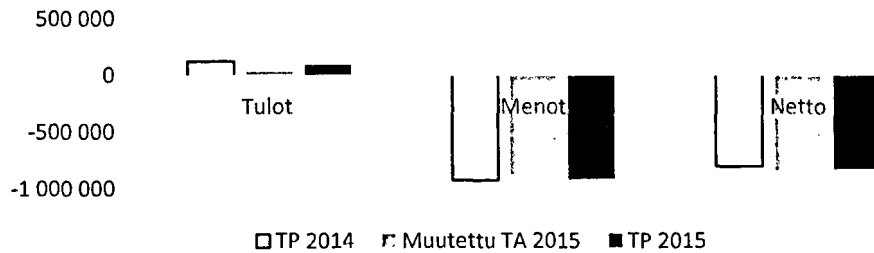

Menot kasvoivat 39 % ja tulot 45 % viime vuoteen verrattuna. Nettomenot olivat 4 600 euroa talousarviota suuremmat.

4.5.2 Museopalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Museopalvelut

Tulot laskivat 26,3 % ja menot 0,7 % vuoteen 2014 verrattuna, mutta talous toteutui 15 000 euroa arviota parempana.

Muut havainnot:

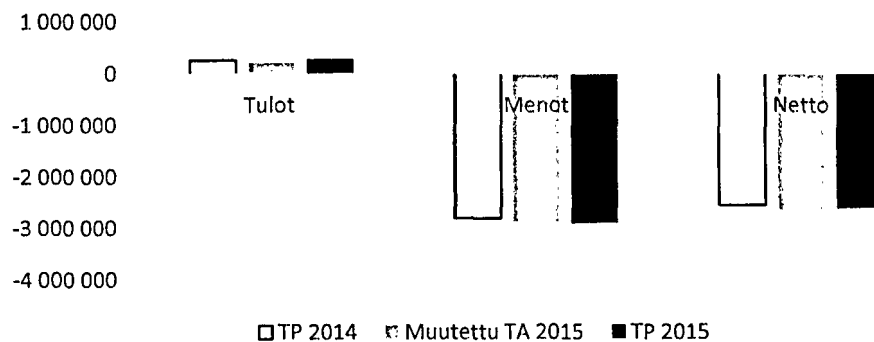
Kävijämäärä kasvoi Sinkassa 20 %, vaikka se oli korjausten takia kesän suljettuna.

Toiminta oli aktiivista ja tapahtumia järjestettiin paljon myös museon ulkopuolella.

4.5.3 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Tulot kasvoivat 9,9 % ja menot 3,4 % vuoteen 2014 verrattuna. Nettomenot toteutuivat 53 000 euroa talousarviota pienempinä.

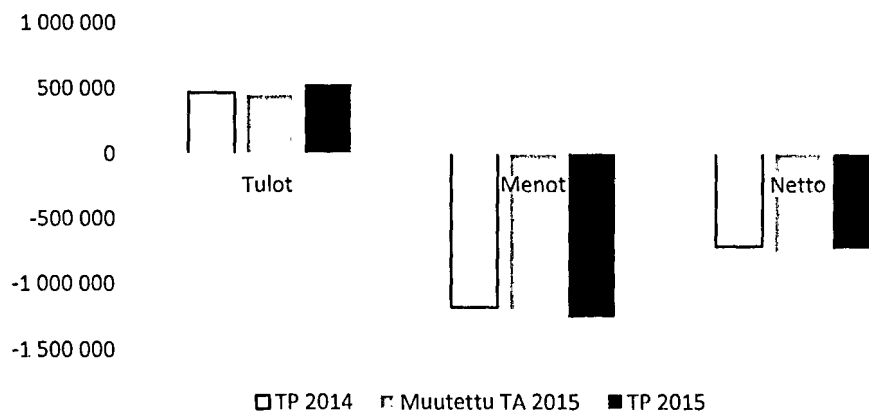
Muut havainnot:

Lainaukset ja asiakaskäynnit olivat kasvussa. Kulttuuripalvelut tuottivat yli 90 tapahtumaa.

4.5.4 Keravan Opisto

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Keravan opiston palvelut

Keravan Opiston nettomenot kasvoivat 2,9 % mutta talousarvio alittui siitä huolimatta 25 500 eurolla.

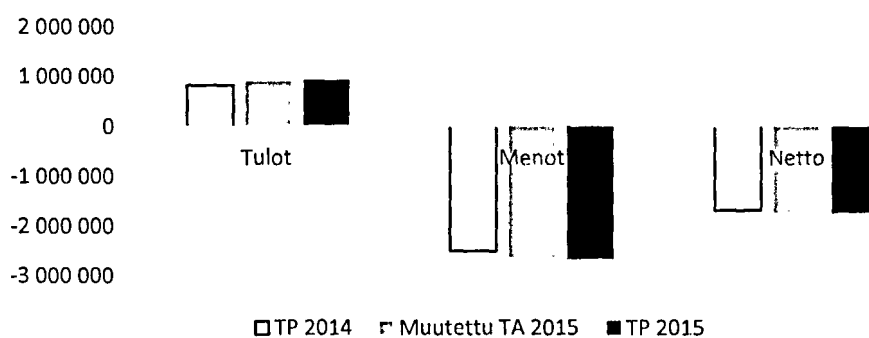
Muut havainnot:

Kursseja oli aikaisempaa enemmän ja kuntalaistyytyväisyys kasvoi.

4.5.5 Liikuntapalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Liikuntapalvelut

Talous toteutui hieman budjetoitua parempana. Tuotot kasvoivat 12,3 % edellisvuoteen verrattuna.

Muut havainnot:

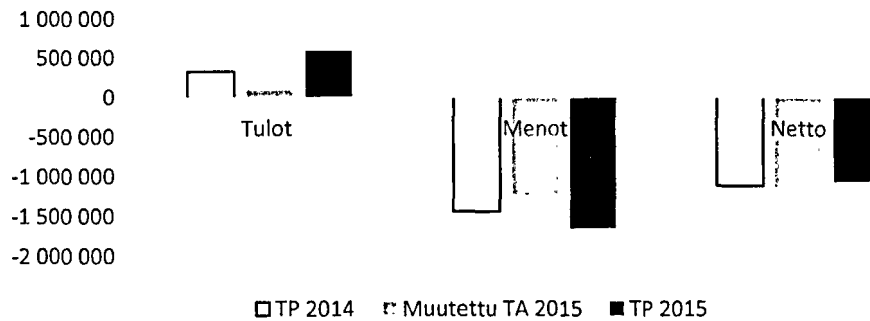
Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.8.2015 uimahallin peruskorjauksen ja laajennuksen hankesuunnitelman.

Liikuntatoimella oli runsaasti erilaisia kaupunki- ja teematapahtumia.

4.5.6 Nuorisopalvelut

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelujen tuotot kasvoivat 80 % edelliseen vuoteen verrattuna. Nettomenot olivat 65 000 euroa budjetoitua pienemmät.

Muut havainnot:

Vuoden aikana aloitettiin neljä hanketta: Onnellinen Kerava, Get Local, Kerbiili, Tajua Mut.

Nuorisotoiminnassa avattiin nuorisokahvila Tunneli. Kerbiilin toimintaa laajennettiin. Tasekirjassa ei ole mainintaa siitä, miten Tunneli paransi nuorisotoimen palveluja.

Moniammatillista toimintamallia Tajua Mut alettiin kokeilla Keravalla. Tulokset olivat lupaavia. Nuorisotoimi teki yhteistyötä mm. poliisin, TE-Palveluiden, Kelan, sosiaali- ja terveystalveluiden, Keudan, Laurean, Nuorten Pysäkin ja keravalaisten yhdistysten kanssa.

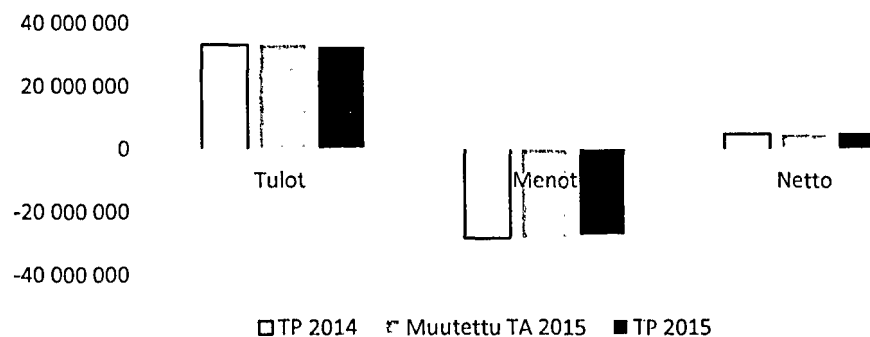
Myös etsivä nuorisotyö (Sieppari) ja Ohjaamo-palvelu toimivat hyvin.

Nuorisotoimella on useita hankkeita. **Tarkastuslautakunta suosittaa, että päättyvistä hankkeista tehdään yhteenveto ja selvitys, miten saatua tietoa hyödynnetään.**

4.6 Keravan Kaupunkitekniikka -liikelaitos

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kaupunkitekniikka-liikelaitos

Kaupunkitekniikan tuotot laskivat 2,7 % ja kulut 3,6 % vuodesta 2014. Nettomenot olivat 385 000 euroa budjetoitua suuremmat.

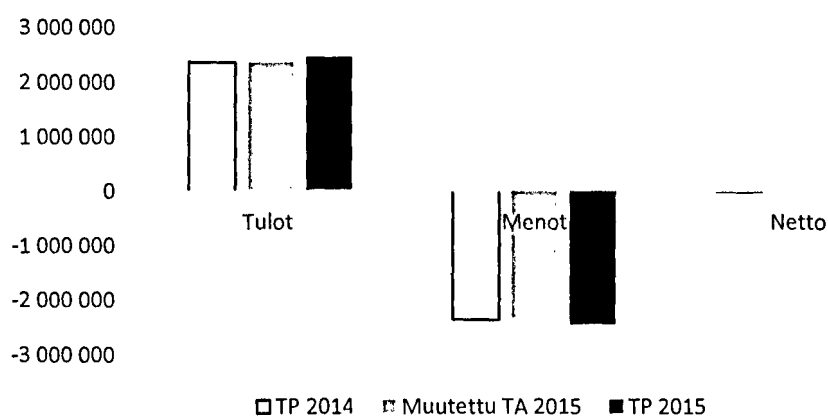
Muut havainnot:

Joukkoliikennepalvelujen kulut ylittivät tavoitteet. Tarkastuslautakunta suosittelee, että joukkoliikenteen keskeisiä toteutuksia käsitellään kattavammin.

4.7 Tietotekniikan palvelukeskus -liikelaitos

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Tietotekniikan palvelukeskus -liikelaitos

Palvelukeskuksen menot ja tulot toteutuivat noin 104 000 euroa (4 %) talousarviota suurempina.

Muut havainnot:

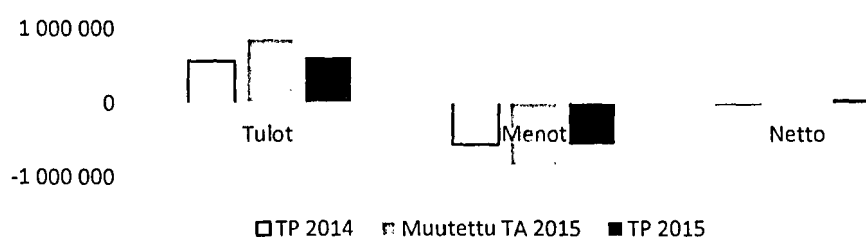
Tilikaudella valmisteltiin toiminnan yhtiöittämistä. Kunnat päättivät 18.12.2015 perustaa Keski-Uudenmaan Informaatioteknologia Oy:n, jolle liikelaitoksen toiminta siirretään vuonna 2016.

Sairauspoissaolot vähenivät merkittävästi.

4.8 KUUMA-seutu -liikelaitos

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen:

Kuuma-seutu -liikelaitos

Liikelaitoksen tulot kasvoivat 8,3 % edellisvuoteen verrattuna ja menot toteutuivat lähes samansuuruisina. Talous toteutui 45 000 euroa talousarviota parempana.

5. KAUPUNGIN TALOUS JA INVESTOINNIT

5.1 Taloudelliset tavoitteet

Kaupungin tuloslaskelma on 14,6 milj. euroa ylijäämäinen. Tulos on muutettuun talousarvioon verrattuna 10,3 milj. euroa parempi. Vertailukelpoinen tulos on yli 7 milj. euroa ollen selkeästi talousarviota parempi. Velkamäärä ei lisääntynyt vuoden 2015 aikana.

Kaupungin taseessa on kertynyttä ylijäämää noin 116,7 milj. euroa eli 3 307 euroa/asukas, mikä on merkittävästi kuntien keskiarvoa parempi.

Kaupunginvaltuuston muuttamaan talousarvioon verrattuna kaupungin nettokäyttömenot ilman liikelaitoksia alittuivat 2,2 milj. eurolla. Summa koostui tuloarvion ylityksestä 1,7 milj. eurolla ja menoalituksesta 0,5 milj. eurolla. Kaupunginhallituksen nettomenot alittuivat 1,9 milj. eurolla johtuen suurelta osin hallintopalveluiden merkittävästi budjetoitua alhaisemmista nettomenoista. Tasekirjan mukaan 1,17 milj. euron talousarvion alituksesta 0,83 milj. euroa johtui talousarviota pienemmästä toiminta-avustuksesta ja käyttämättömästä 0,1 milj. euron riskirahasta. Loppuosa alituksesta jakaantuu eri kustannuspaikoille.

Kaupunginvaltuuston tekemät talousarviomuutokset painottuivat kahteen toimialaan. Sosiaali- ja terveystoimen menoja korotettiin noin 2,9 milj. eurolla ja kaupunginhallituksen tehtäväalueiden menoja vähennettiin noin 2,1 milj. eurolla. Näiden ja muutaman pienemmän talousarviomuutoksen nettovaikutus lisäsi menoja n. 1,1 milj. euroa.

Käyttötaloustulot kasvoivat 0,8 % edelliseen vuoteen verrattuna ja menot 3,4 %.

Keravan verotulot vuodelta 2015 olivat yhteensä 152,2 milj. euroa (2014: 149,5 milj. euroa). Verotulot kasvoivat 1,8 % edellisestä vuodesta. Kasvu johtui pääosin yhteisöveron kasvusta. Tuloveron osalta kasvu jäi työttömyyden lisääntymisestä johtuen alle 1 %:n.

Henkilöstömenot olivat yhteensä 77,5 milj. euroa (v. 2014: 75,1 milj. euroa). Nousua oli edellisvuoteen verrattuna noin 3 %. Henkilöstömenojen osuus toimintamenoista oli 34 %. Tässä ei tapahtunut muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstömenot alittuivat 0,6 milj. euroa talousarvioon verrattuna.

5.2 Investoinnit

Investointien kokonaistaso oli 20,6 milj. euroa eli n.4,2 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna (16,4 milj. euroa). Merkittävimmät investoinnit olivat arvopapereiden hankinta (7,2 milj. euroa), Kurkelan yhtenäiskoulu (4,8 milj. euroa) sekä kadunrakennus (4,4 milj. euroa). Kurkelan koulun investointi on kokonaisuudessaan noin 18 milj. euroa.

Arvopapereiden hankinnan ja Kurkelan yhtenäiskoulun investointimäärärahaat poikkesivat huomattavasti talousarviosta (7,1 milj. ja 1,3 milj. euroa – yhteensä 8,4 milj. euroa). Tasekirjassa ei ole eritelty syitä poikkeamiin. Kurkelan koulun osalta tilinpäätöksessä on maininta, että muutosesitys tehtiin joulukuussa. Esitystä ei ehditty käsittelemään tilikauden aikana.

6. HENKILÖSTÖ

Tilinpäätösvuoden merkittävimpiä kehittämiskohteita olivat kaupungin tasoisen HR-järjestelmäprojektin sekä tehtävän vaatavuus- ja palkkausjärjestelmän kehittämistyön aloittaminen. Näiden lisäksi jatkettiin viime vuonna hyvin alkanutta henkilöstösuunnitteluprosessin kehittämistä ja sitä jatketaan edelleen. Tavoitteena on löytää oikeanlainen osaaminen ja mitoitus palveluiden järjestämiseksi kustannustehokkaasti, ja tarkoituksena on, että henkilöstösuunnitelma laaditaan jatkossa samaan aikaan talousarvion kanssa koko kaupungissa. Osaamisen ja sisäisen viestinnän kehittäminen olivat tärkeitä painopistealueita.

Kaupungin palveluksessa oli 31.12.2015 yhteensä 1 696 henkilöä, joista vakinaisessa palvelussuhteessa oli 1 317 (77,7 %).

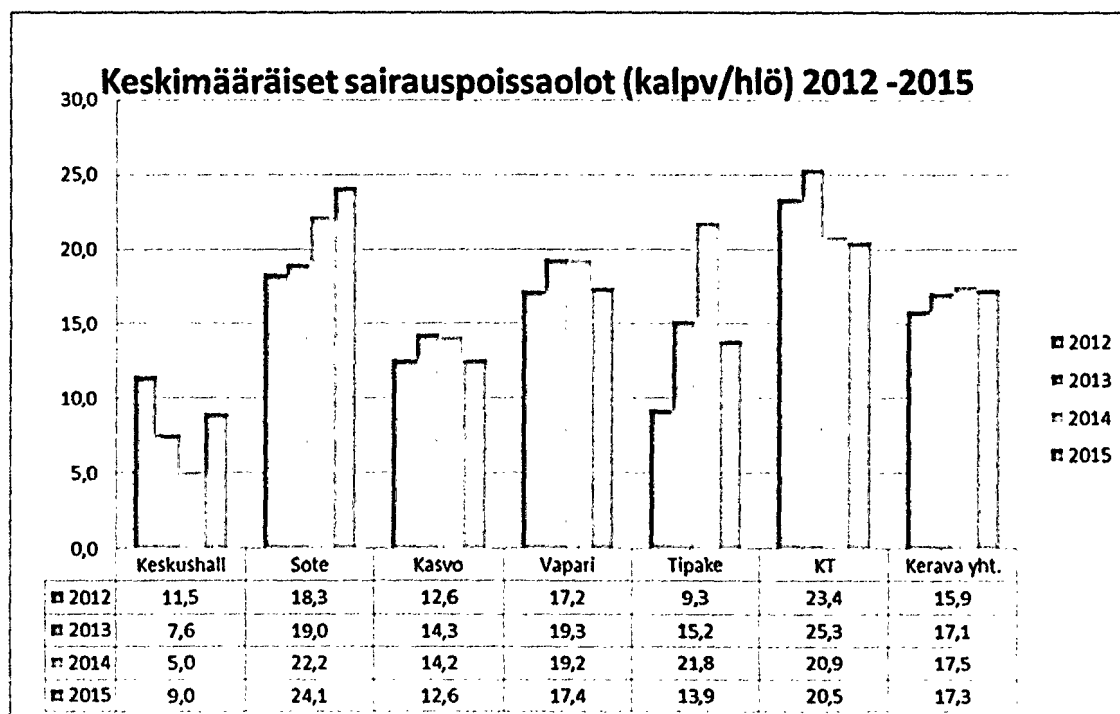
Henkilöstömäärän kehitys 31.12.2015

	2012	2013	2014	2015
Vakinaiset	1361	1368	1347	1317
Määräaikaiset	422	355	396	379
Yhteensä	1783	1723	1743	1696

Työpanos oli yhteensä 1 280 henkilötyövuotta (2014: 1 257, 2013: 1 303). Palvelussuhteista osa-aikaisia oli 11,7 % (2014: 10,0 %). Naisia henkilöstöstä oli 83 % (2014: 83,7 %). Henkilöstön keski-ikä oli 44,4 vuotta ja vakinaisten keski-ikä 44,6 vuotta.

Vakinaisen henkilöstön lähtövaihtuvuus oli 7,8 %, mikä laski edelleen viime vuosien tasosta (2014: 9,4 %, 2013: 12,3 %).

Vuosina 2012–2015 sairauspoissaolot kalenteripäivinä/henkilötyövuosi ovat kehittyneet eri toimialoilla ja koko kaupungissa kaavion näyttämällä tavalla:

Tasekirjan mukaan vuonna 2015 sairauspoissaoloista aiheutui lähes 1,8 milj. euron kustannukset (2,2 milj. euroa sivukuluineen). Lukumääräisesti eniten poissaolopäiviä oli sosiaali- ja terveystoimen ja Kaupunkiteknikka-liikelaitoksen henkilöstöllä.

Strategian päämäärän mukaisesti Kerava haluaa olla hyvä työnantaja. Työntekijöiden vaihtuvuus oli edelleen melko suurta, ja sairauspoissaolot merkittävä haitta. Kuitenkin määräaikaisten työsuhteiden osuus kaikista työsuhteista tasaantui. Keravalla on tehty töitä henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi.

Työhyvinvointiohjelma ei valmistunut tavoitteen mukaisessa aikataulussa. **Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että työhyvinvointiohjelma laaditaan.**

7. KONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Keravan kaupungin konserniohjauksesta vastaa kaupunginhallituksen konsernijaosto., jonka tehtävänä on ohjata kaupungin omistamia yhteisöjä. Vuoden 2015 talousarviossa on asetettu taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita Keravan Energia Oy:lle ja Kiinteistösaakeyhtiö Nikkarinkruunulle.

Konsernin rakenteessa tapahtui merkittävä muutos, kun kaupungin asuntokannan omistus siirtyi Kiinteistö Oy Nikkarinkruunulle.

Muita kuntakonserniin liittyviä tapahtumia olivat Kiinteistö Oy Kerava-Tuusulan Palosema-nimisen yhtiön perustaminen sekä Kiertokapulan sopimus 1.1.2015 alkaen.

Keravan Energia-yhtiöt

Keravan Energian talouteen vaikuttivat mm. Keravan Lämpövoima Oy:n tulo osaksi konsernia vuoden 2015 alusta sekä Karkkilan kaukolämpöliiketoiminnan myynti keväällä 2015.

Konsernin käyttökate nousi, Keravan Lämpövoima Oy:n vaikutus käyttökatteeseen oli 2,24 milj. euroa. Sen sijaan sijoitetun pääoman tuotto ei yltänyt tavoitetasolle. Pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla sähkön hinta on ollut edelleen poikkeuksellisen alhainen, mikä on vaikuttanut alentavasti Keravan Energian kilpailuetuun.

Kiinteistö Oy Nikkarinkruunu

Kaupunki luovutti 9 eri kiinteistöyhtiön 219 asuntoa Nikkarinkruunulle.

Palvelutalon urakka viivästyi urakoitsijan konkurssin vuoksi. Taloudellinen loppuselvytyks on kesken.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet on saavutettu talousarvion mukaisina. Vuokrasaavatavat ovat pysyneet edellisen vuoden tasolla.

8. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

8.4 Kokoonpano

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet:

Jäsenet	Varajäsenet
Mikko-Petteri Masalin, puheenjohtaja	Pertti Väänänen
Heli Karhu varapuheenjohtaja	Kirsti Nieminen
Merja Juutilainen	Kaarina Hanslin
Bruno Guillard	Tapio Maja
Marja Tammilehto	Marja Karvinen
Pekka Kauhanen	Veli-Matti Koho
Maila Hölttä	Kari Kuulas

Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimi tilintarkastaja JHTT Ari Virolainen BDO Audiator Oy:stä.

Valtuuston valitsemana tilintarkastajana toimi JHTT-yhteisö BDO Audiator Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana JHTT Ari Virolainen.

8.5 Tehtävät, toiminnan tarkoitus ja tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 121 §:ssä ja kunnan tarkastussäännössä.

Lautakunnan tehtävänä on mm. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan arviointi perustui kuntalain 121 §:n mukaisesti arviointisuunnitelmaan. Tarkastuslautakunnan tulee lain mukaan antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupungin tarkastussäännön mukaan "Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän säännön mukaisesti. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kaupunginhallitus."

8.6 Lautakunnan toiminta

Tilinpäätösvuotta 2015 tarkastuslautakunta arvioi 14 kokouksessa, joista viisi oli vuonna 2015 ja yhdeksän vuonna 2016.

Vuonna 2015 tarkastuslautakunnat tapasivat yhteisessä koulutuksessa syyskuussa Tuusulassa. Tilaisuuteen osallistuivat Järvenpään, Keravan, Tuusulan ja Nurmijärven tarkastuslautakunnat.

Tarkastuslautakunnan jäsenet perehtyivät kunnan palvelutuotantoon seuraamalla toimielinten toimintaa esityslistoista ja pöytäkirjoista sekä kuulemalla viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä. Arvioinnissa hyödynnettiin myös tilintarkastajan raportointia. Tarkastuslautakunta kiittää viranhaltijoita huolellisesti valmistelluista esityksistä.

Tarkastuslautakunta hyödynsi arviointityössään edellisten vuosien havaintoja ja niiden vastineita.

Vastuullinen tilintarkastaja JHTT Ari Virolainen on esitellyt tilintarkastajien työohjelman sekä raportoinut sen toteutumisesta ja tarkastuksissa tehdyistä havainnoista.

9. ALLEKIRJOITUKSET

Keravalla 8. kesäkuuta 2016

Mikko-Petteri Masalin, puheenjohtaja Heli Karhu, varapuheenjohtaja

Merja Juutilainen

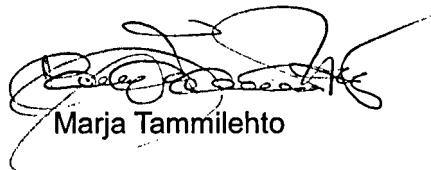
Pekka Kauhanen

Bruno Guillard

Maila Hölttä

Marja Tammilehto